

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1060 ²	Μεγάλῃ Τρίτῃ βράδῃ 3 Ἀπριλίου 2018 (2004)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

«Οἷστρος ἀκολασίας»

«Οἷμοι! λέγουσα, ὅτι νύξ μοι ὑπάρχει, οἷστρος ἀκολασίας, ζοφώδης τε καὶ ἀσέληνος ἔρωσ τῆς ἀμαρτίας» (Μ. Τετ. δοξ. ἀποστ. αἶν.)

Ἀπόψε, ἀγαπητοί μου, ἐξαιρετικὴ **συρροὴ ἑκκλησιάσματος**. Αἰτία τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς. Μερικοὶ μάλιστα κρατοῦν τὸ ρολόι, κι ὅσο περισσότερο διαρκέσῃ τὸ τροπάριο τόσο σπουδαιότερο θεωροῦν τὸν ψάλτη.

Ἄλλὰ τὰ τροπάρια τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας δὲν ἔγιναν γιὰ καλλιτεχνικοὺς μόνο σκοπούς, γιὰ νὰ εὐχαριστοῦν τ' αὐτιὰ ὅπως ὁ ἦχος μιᾶς κιθάρας. Ὅχι. Κάθε τροπάριο εἶνε **ἕνα σύντομο κήρυγμα**, ποὺ προσφέρεται ὄχι σὲ πεζὸ ἀλλὰ σὲ ποιητικὸ λόγο. Καὶ τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς εἶνε ὕψος ποιήσεως.

Ἐπιτρέψτε μου νὰ πῶ λίγες λέξεις ἐπ' αὐτοῦ.

Ποίος εἶνε ὁ ποιητής; Δὲν εἶνε ἄντρας, εἶνε γυναίκα· γυναίκα μιᾶς ἐποχῆς ποὺ τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα συγκινοῦσε βαθύτατα τὶς καρδιές. Ἡ γυναίκα αὐτή, **ἡ Κασσιανή**, ἔζησε τὸν καιρὸ τοῦ Βυζαντίου. Ἦταν μία ἀπὸ τὶς κόρες ποὺ ἐπελέγησαν γιὰ νὰ τὶς δῆ ὁ αὐτοκράτωρ Θεόφιλος καὶ νὰ διαλέξῃ ἀπὸ αὐτὲς τὴ μέλλουσα βασίλισσα. Φαντάζεστε τὴ σκηνή;

Στὴν αἶθουσα τῶν ἀνακτόρων εἶχε συγκεντρωθῆ ὅ,τι ὠραῖο εἶχε νὰ παρουσιάσῃ ὁ γυναικεῖος κόσμος τῆς αὐτοκρατορίας. Καλλονὲς διαλεγμένες ὄχι μόνο γιὰ τὴ σωματικὴ τους ὠραιότητα ἀλλὰ περισσότερο γιὰ τὰ πνευματικὰ τους προσόντα. Δὲν ἦταν αὐτὰ καλλιστεῖα Χόλλυγουντ· ἦταν μᾶλλον καλλιστεῖα πνεύματος, καὶ τέτοια καλλιστεῖα δὲν μπορούμε νὰ τὰ καταδικάσουμε. Ὁ νεαρὸς **Θεόφιλος** παρουσιάστηκε λοιπὸν ἐν μέσῳ τῆς ὠραίας ἐκείνης ἀνθοδέσμης. Κρατοῦσε, ὅπως λένε οἱ ἱστορικοί, στὰ χέρια του ἕνα μῆλο χρυσό, ποὺ τοῦ τό'χε δώσει ἡ μητριὰ του γιὰ νὰ τὸ προσφέρῃ σ' ἐκείνην ποὺ θὰ ἐξέλεγε. Ἀφοῦ ἔρριξε τὸ βλέμμα παντοῦ, στάθηκε ἐμπρὸς στὴν ὠραιότατη **Κασσιανή**. Ἄλλὰ πρὶν τῆς δώσῃ τὸ μῆλο, τὴ ρώτησε γιὰ νὰ τὴ δοκιμάσῃ. –Ἀπ' τὴ

γυναῖκα δὲν βγῆκαν ὅλα τὰ κακά; Ἡ Κασσιανή, εὐφυῆς καὶ ἐτοιμόλογη, ἀπήντησε μὲ θάρρος. –Ἄν ἀπὸ τὴν **Εὐα** προῆλθαν τὰ κακά, ἀπὸ τὴν **Παναγία** μας ὅμως προῆλθε ὅ,τι καλὸ καὶ σωτήριο!... Ἡ γυναίκα εἶνε ἢ ἡ σωτηρία ἢ ἡ καταστροφή.

Ἡ ἀπάντησι τῆς Κασσιανῆς ἦταν ὀρθή. Δὲν ἄρρεσε ὅμως στὸ Θεόφιλο. Γι' αὐτὸ ἐκεῖνος ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ αὐτὴν καὶ ἔδωσε τὸ μῆλο σὲ μιὰ σεμνὴ κόρη ἀπὸ τὴν Παφλαγονία, τὴ **Θεοδώρα**, ποὺ ἔγινε καὶ ἁγία, διότι συνετέλεσε τὰ μέγιστα στὴν ἀναστήλωσι τῶν ἱερῶν εἰκόνων (τὸ 842), μετὰ τοὺς κραταιοὺς ἀγῶνες τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῆς εἰκονομαχίας.

Καὶ ἡ Κασσιανή; Παρὰ λίγο θὰ γινόταν βασίλισσα, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀπάντησί της ἔχασε τὸ αὐτοκρατορικὸ διάδημα. **Ἀπέτυχε στὸν ἔρωτα**. Καὶ ἡ γυναίκα ποὺ ἀποτυγχάνει στὸν ἔρωτα βυθίζεται στὴ λύπη. Τὰ τραύματά της εἶνε πολὺ βαθειὰ ἐξ αἰτίας ἐκείνου ποὺ τὴν ἐγκαταλείπει, ἐνῶ ὁ ἄντρας εὐκολώτερα τὸ λησμονεῖ.

Ἡ Κασσιανή ὅμως πίστευε στὸ Θεό. Καὶ ἡ πίστι τὴν ὠδήγησε ὄχι σὲ ἀπελπισία καὶ αὐτοκτονία, ἀλλὰ πιὸ κοντὰ στὸ Θεό. Ἐχασε ἕναν ἄντρα, ἀλλὰ **κέρδισε τὸν ἀτίμητο Νυμφίο Χριστό** – αὐτὸς εἶνε ποὺ πρέπει ὅλοι ν' ἀγαπήσουμε μὲ ὅλη τὴν καρδιά μας. Ἔστρεψε τὴν ἀγάπη της πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένο· σ' αὐτὸν προσευχόταν ὥρες ὀλόκληρες μὲ θεῖον ἔρωτα.

Δὲν θὰ κάνω ἀνάλυσι τοῦ τροπαρίου. Λέω μόνο, ὅτι κακῶς μερικοὶ νομίζουν, πῶς σ' αὐτὸ ὀμιλεῖ γιὰ τὸν ἑαυτὸ της. Ὅχι. Ἡ Κασσιανή ἔζησε ἀγνή καθαρὰ ζωὴ. Δὲν ἦλθε σὲ ἐπαφή μὲ ἄνδρα. **Στὸ ποίημά της ἔχει ὡς θέμα** τὴν ἀμαρτωλὴ ἐκείνη γυναῖκα, ποὺ λίγο πρὸ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ τὸν πλησίασε μετανοημένη καὶ ἄλειψε τὰ πόδια του μὲ μύρο πολυτιμο καὶ κάτι ἀκόμη πολυτιμότερο, τὰ δάκρυά της, καὶ σκούπισε τὰ ἄχραντα πόδια του μὲ

τὰ μαλλιά της. Αυτό ἔχει ὡς θέμα ἡ Κασσιανή, **τὴ μετάνοια τῆς ἁμαρτωλῆς γυναίκας.**

* * *

Στὸ ποίημα αὐτὸ διακρίνουμε δύο πράγματα: τὸ **βάθος** ποὺ βυθίζεται ὁ ἁμαρτωλός, καὶ τὸ **ῥυθμὸς** ποὺ ἀνεβαίνει ὁ μετανόων. Ἄπ' ὅλο τὸ ποίημα σταματῶ στὸ στίχο «*Οἶμοι! λέγουσα, ὅτι νύξ μοι ὑπάρχει, οἶστρος ἀκολασίας, ζοφώδης τε καὶ ἀσέληνος ἔρωσ τῆς ἁμαρτίας*».

Θέλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σας μόνο στὴ λέξι «**οἶστρος**». Δὲν ὑπάρχει πιὸ ζωηρὴ εἰκόνα τῆς **ἁμαρτίας**. Ὅσοι ζήσαμε μικροὶ σὲ χωριὰ κοντὰ στὰ χωράφια καὶ εἶδαμε τὴν ἀγροτικὴ ζωὴ, γνωρίζουμε τί λέει ἡ ποιήτρια. «*Οἶστρος*» εἶνε μιὰ μῦγα ἐνοχλητικὴ, ποὺ τὸ καλοκαίρι πηγαίνει στὰ ζῶα καὶ ἰδίως στὰ βόδια. Βλέπεις τὸ βόδι, ποὺ κάθεται φρόνιμα στὸ λιβάδι καὶ τρώει τὸ χορτάρι, νὰ ξαφνιάζεται, νὰ σηκώνη τὴν οὐρά του ὄρθια σὰν μαστίγιό, καὶ ν' ἀρχίζει νὰ τρέχη ὀλοταχῶς· νὰ ὑπερπηδᾷ φράχτες, νὰ γκρεμίζει τοιχώματα, νὰ σκάβη τὴ γῆ. Τί τοῦ συμβαίνει; Στὰ ῥουθούνια του μπῆκε οἶστρος, ἡ μῦγα αὐτὴ, ὁ τάβανος ἢ ἀλογόμυγα ὅπως λέγεται στὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Γι' αὐτὸ τὸ ζῶο δὲν μπορεῖ νὰ ἠσυχάσῃ.

Τὸν «οἶστρο» χρησιμοποιεῖ ἡ Κασσιανὴ γιὰ νὰ εἰκονίση τὸ **σατανᾶ τῆς ἀκολασίας**. Κάθε ἐποχὴ ἀπὸ κάποιο σατανᾶ ἀναστατώνεται. Ἡ δική μας θὰ μείνη ὡς ἐποχὴ Σοδόμων, γιατί κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸν πανσεξουαλισμό, ποὺ τώρα πειράζει καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ. Γιὰ τὸν πανσεξουαλισμὸ μεγάλη εὐθύνη ἔχει ὁ Φρόνυτ. Αὐτὸς διέδωσε τὴ θεωρία, ὅτι τὸ πᾶν στὴ ζωὴ εἶνε τὸ σέξ. Ἔτσι ὁ κόσμος βυθίζεται στὴ διαφθορά.

Ἐπὶ «οἶστρος ἀκολασίας». Ὅταν ἦμουν στὴν Ἀθήνα, μιὰ μητέρα μοῦ ἔλεγε: Ἔχω ἓνα παιδί· στὴν πρώτη τάξι τοῦ γυμνασίου ἄριστα· δευτέρα, τρίτη, τετάρτη, πέμπτη ἄριστα. Τώρα ὅμως περπατᾷ σὰ' χαζό. Δὲν προχωρεῖ στὸ σχολεῖο. Διαβάζει τὰ βιβλία, καὶ τὸ μυαλό του τρέχει ἄλλου. Ὁ πατέρας του ὀργίζεται καὶ τὸ μαλώνει. Γιατί; Παρουσιάστηκε μιὰ κοπέλλα διεφθαρμένη καὶ τὸ ἔχει τρελλάνει. Δὲν ἠσυχάζει. Ἔνα βράδυ πῆγε ν' αὐτοκτονήσῃ. Παιδί μου, τοῦ λέω, τί πᾶς νὰ κάνης;... Νά ὁ «οἶστρος ἀκολασίας», ἡ ἀλογόμυγα τοῦ σατανᾶ. Δυστυχισμένη νεολαία μας! ἄλλα διδάχθηκες καὶ ἄλλους πόθους καὶ ὄνειρα εἶχες. Γι' αὐτὸ εἶνε ἐγκληματίες ὅσοι ἔσπειραν τὸν οἶστρο αὐτὸ στὴν καρδιά σου. Τὸ καταγγέλλω· **ἀρχὴ τοῦ κακοῦ εἶνε τὰ αἰσχρὰ θεάματα καὶ τὰ πορνικὰ γύναια**. Δὲν τὶς περιφρονῶ, ἀδελφές μας εἶνε κι αὐτές, τὶς κλαίω. Ἀξίζουν κι αὐτές κάποια μέριμνα. Ἄν ἦμουν κράτος, ἐντὸς μιᾶς νυκτὸς θὰ τὶς

μάζευα σ' ἓνα νησί, νὰ μείνουν ἐκεῖ νὰ καθαριστοῦν, νὰ γίνουν πάλι τίμια μέλη τῆς κοινωσίας, καὶ ὄχι ῥάκη, ἐμπορεύσιμο εἶδος.

«*Οἶστρος ἀκολασίας*». Ἔνας ἄλλος, παιδὶ ἐργατικὸ ἀπὸ τὶς Σέρρες, ποὺ δούλευε στὶς οἰκοδομὲς μὲ τὸ σφυρὶ καὶ συντηροῦσε πατέρα καὶ μάνα, τσιμπήθηκε κι αὐτὸς ἀπὸ τὸν οἶστρο τῆς ἀκολασίας. Τὸν ἐγκατέλειψε ἡ ἐρωμένη του. Κι αὐτὸς **ἔχασε τὸ λογικό του**, καὶ μὲ τὸ σφυρὶ ποὺ ἔχτιζε καὶ ζοῦσε τίμια, μὲ τὸ ἴδιο σφυρὶ, λὲς καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς γυναίκας ἦταν λιθάρι, τὴ χτύπησε μὲ μανία καὶ τὴν ἔσπασε. Ὅταν ἔφθασε ἡ ἀστυνομία, βρῆκε τὸ κρανίον διαλυμένο. Κι αὐτὸς ἔτρεχε, ἔτρεχε μανιωδῶς, ὅπως τὸ βόδι ὅταν τὸ πιᾶσῃ οἶστρος. Ἀναρριχήθηκε πάνω σὲ μιὰ στέγη τοῦ Πανεπιστημίου, κ' ἐκεῖ ἄναψε τσιγάρο. Ματαίως φοιτητὰ καὶ ὄργανα τῆς τάξεως τὸν παρακαλοῦσαν νὰ κατέβῃ· αὐτὸς τίποτα. Τέλος πῆδησε ἀπὸ ἑκεῖ καὶ πέφτοντας κάτω συντρίφθηκε.

Ὁ οἶστρος τῆς ἀκολασίας εἶνε μέθη. Ὅποιος παραδοθῇ σ' αὐτόν, παθαίνει ὅ,τι καὶ τὰ θύματα τῆς μυθικῆς **Κίρκης**. Ὅταν ἀποβιβάστηκε στὸ νησί τῆς Ὀδυσσεύς, αὐτὴ μὲ μαγικὰ ποτὰ καὶ μὲ τὸ ἄγγιγμα τοῦ ῥαβδιοῦ τῆς μετέβαλε τὰ παλληκάρια του σὲ χοίρους. Οἱ ἥρωες τῆς Τροίας ἔγιναν πλέον κτήνη. Μόνο ὁ Ὀδυσσεύς δὲν ἤπια ἀπὸ τὰ ποτὰ τῆς καὶ ἔμεινε ἄνθρωπος. Ὁ μῦθος διδάσκει, ὅτι **ὁ αἰσχρὸς ἔρωτας ἀποκτηνώνει** τὸ λογικὸ ἄνθρωπο.

* * *

Παιδιὰ ποὺ μ' ἀκοῦτε! Σᾶς παρακαλῶ, στὸν αἰῶνα αὐτό, ἐν ὀνόματι τοῦ Ναζωραίου καὶ διὰ πρεσβειῶν τῆς ἁγίας Κασσιανῆς, κρατηθῆτε **μακριὰ ἀπὸ τὸν οἶστρο** τοῦ σεξουαλισμοῦ, τὸν «*ἔρωτα τῆς ἁμαρτίας*». Μείνετε ἄγνοι καὶ προσέλθετε στὸ μυστήριον τοῦ γάμου καθαροί. Δὲν ὑπάρχει ωραιότερος βίος ἀπὸ τὸν βίον τῆς παρθενίας· εἶνε ἀρετὴ καὶ τῶν προγόνων μας, ποὺ ἔκτισαν τὸν Παρθενῶνα.

Τώρα δυστυχῶς ἡ ἀγνότης ἔκανε φτερά, καὶ ὅλοι φέρουμε εὐθύνη· κληρικοί, λαϊκοί, ἀρχές. Ἀλλὰ **ἓνας ἔρωσ ἀξίζει**. Οἱ ἄλλοι ἔρωτες εἶνε μικροὶ καὶ ἀσήμαντοι. Πάνω ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῶν γραμμάτων, τῆς ἐπιστήμης, τῆς οἰκογενείας, τῆς πατρίδος, τῆς ἀρετῆς, εἶνε ὁ ἔρωσ τοῦ Χριστοῦ. Ἀναβαίνετε λοιπὸν πρὸς αὐτόν μὲ θάρρος. Αὐτὸς καίει κάθε σάπιον, ὑψώνει τὶς καρδιές, τοὺς δίνει φτερά νὰ πετάξουν στὰ ὕψη, ἐκεῖ ὅπου οἱ ψυχὲς ψάλλουν *ἀλληλουῖα* στὸ Θεό· ὄν, παῖδες, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**